

K O M M I S S O R I U M

Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed

1. oktober 2023

Baggrund

I september 2022 blev der vedtaget en bred politisk aftale om en 10-årsplan for psykiatri og mental sundhed¹. Aftalen sætter rammen for den første del af den politiske forpligtigelse til at forbedre den mentale sundhed og udvikle den samlede indsats for mennesker med psykiske lidelser på tværs af sundheds- og socialområdet over de kommende 10 år. Som en del af aftalen nedsættes et bredt sammensat Nationalt råd for psykiske lidelser og mental sundhed.

Sagsnr. 05-0801-1205/
Reference SYP

Forud for indgåelsen af den politiske aftale offentliggjorde Sundhedsstyrelsen og daværende Socialstyrelse et *Fagligt oplæg til en 10-årsplan for bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser*². Oplægget blev udarbejdet på baggrund af rådgivning fra en bred gruppe af faglige organisationer, bruger- og pårørendeorganisationer, myndigheder mv.

Med den politiske aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed fra september 2022 er der lagt op til en systematisk, langsigtet og helhedsorienteret prioritering af den samlede indsats for mennesker med psykiske lidelser, deres pårørende og mental sundhed i befolkningen.

En central del af den samlede plan for området er at sikre en systematisk og løbende opfølgning på implementering af den første del af 10-årsplanen. Som en del af denne opfølgning skal der løbende foretages vurderinger af de igangsatte indsatser og gøres status på udviklingen med henblik på at sikre, at udviklingen går i den rigtige retning. Opfølgningen tager udgangspunkt i de politisk aftalte mål for 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed. Til målene knyttes indikatorer, der anvendes til en årlig monitorering af udviklingen inden for det enkelte mål.

Rådets formål, opgaver og sammensætning uddybes nedenfor.

Rådets formål

Rådet har til formål at følge implementeringen af 10-årsplanen for psykiatri og mental sundhed. Rådet skal rådgive om en fagligt velfunderet opfølgning, vurdering og justering af de igangsatte indsatser, så de gør en positiv forskel for mennesker med psykiske lidelser, pårørende og fagpersoner samt for at styrke den mentale sundhed.

¹ [Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed, september 2022, Sundhedsministeriet.](#)

² [Fagligt oplæg til en 10-årsplan: Bedre mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser, 2019, Sundhedsstyrelsen og Socialstyrelsen](#)

Derudover skal rådet understøtte et vedvarende nationalt fokus på at udvikle og forbedre mental sundhedsfremme og indsatsen for mennesker med psykiske lidelser. Ligesom rådet skal være med til sikre løbende dialog på tværs af aktører på området og understøtte tæt samarbejde, inddragelse og ejerskab til iværksatte tiltag på tværs af aktørerne.

Rådets opgaver

Med afsæt i det ovenfor beskrevne formål får rådet følgende opgaver:

- Rådgive om opfølgning og monitorering af målsætninger og indikatorer på området, herunder kvalificere oplæg til evt. nye eller justerede målsætninger og tilhørende indikatorer.
- Løbende følge udviklingen i målsætninger og indikatorer for 10-årsplanen gennem årlige statusnotater.
- Hvert andet år drøfte og kvalificere en faglig vurdering, der samler op og foretager en vurdering af igangsatte indsatser og gør status på udviklingen hen mod opfyldelse af de fastsatte målsætninger og dertil knyttede anbefalinger. Desuden hvor relevant komme med anbefalinger til en løbende justering og prioritering af indsatsen.
- Understøtte implementeringen af initiativer under 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed, herunder drøfte udvalgte temaer og/eller indsatser, som kan bidrage til at kvalificere igangværende initiativer eller belyse områder, hvor der er behov for at sætte ind fremadrettet.
- Understøtte synergi og samarbejde mellem aktørerne på området og på tværs af sektorer og fagligheder.

Det fremgår herudover af regeringsgrundlaget for SVM-regeringen ”Ansvar for Danmark”³, at den samlede indsats på tværs af sektorer skal løftes, både i forhold til mental sundhed og en styrket indsats til mennesker med psykiske lidelser, og at der skal udarbejdes en ny 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed. Det nationale råd vil derfor også få en opgave ift. at rådgive i forbindelse med udarbejdelse af udspil til en fuldt finansieret 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed. Som en del heraf skal rådet rådgive om prioritering og rækkefølge for iværksættelse af de resterende anbefalinger fra det faglige oplæg, der ikke blev iværksat med den første politiske aftale om 10-årsplanen for psykiatrien og mental sundhed fra september 2022.

Rådets opgaver kan ved behov løbende justeres og tilpasses.

Rådets sammensætning og organisering

Rådet nedsættes i regi af Sundhedsstyrelsen, der varetager sekretariatsbetjeningen af rådet i samarbejde med Social- og Boligstyrelsen. Rådet mødes som udgangspunkt to gange om året og første gang d. 23. juni 2023. Sekretariatet indkalder til møder, udarbejder dagsordener og udsender mødereferater.

Sundhedsstyrelsens direktør er forperson for rådet. Medlemmer bedes udpege repræsentanter på tilsvarende niveau.

Rådet har samme brede repræsentation som ved udarbejdelsen af det faglige oplæg, og består af følgende medlemmer:

- Sundhedsstyrelsen (forperson og sekretariat)
- Social- og Boligstyrelsen: (sekretariat)
- 2 ambassadører fra EN AF OS med personlig erfaring med psykisk lidelse
- Danske Regioner: 1 repræsentant
- Regionerne: 3 repræsentanter udpeget af Danske Regioner
- Kommunernes Landsforening: 1 repræsentant
- Kommunerne: 3 repræsentanter udpeget af KL*
- SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed: 1 repræsentant
- Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere: 1 repræsentant
- Bedre Psykiatri: 1 repræsentant
- Psykiatrifonden: 1 repræsentant
- Danske Patienter: 1 repræsentant
- Det Sociale Netværk: 1 repræsentant
- Rådet for Socialt Udsatte: 1 repræsentant
- Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab: 1 repræsentant
- Dansk Selskab for Almen Medicin: 1 repræsentant
- Dansk Psykiatrisk Selskab: 1 repræsentant
- Dansk Psykolog Forening: 1 repræsentant
- FOA: 1 repræsentant
- Dansk Sygepleje Selskab: 1 repræsentant
- Dansk Sygeplejeråd: 1 repræsentant
- Lægeforeningen: 1 repræsentant
- Lægevidenskabelige Selskaber: 1 repræsentant
- Dansk Socialrådgiverforening: 1 repræsentant
- Socialpædagogernes Landsforbund: 1 repræsentant
- Dansk Selskab for Fysioterapi: 1 repræsentant
- Ergoterapeutforeningen: 1 repræsentant
- Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering: 1 repræsentant
- Styrelsen for Undervisning og Kvalitet: 1 repræsentant
- Uddannelses- og Forskningsstyrelsen: 1 repræsentant
- Sundhedsdatastyrelsen: 1 repræsentant
- Styrelsen for Patientsikkerhed: 1 repræsentant
- Statens Institut for Folkesundhed: 1 repræsentant
- Indenrigs- og Sundhedsministeriet (observatør)
- Social-, Bolig- og Ældreministeriet (observatør)

*KL udpeger repræsentanter, der sikrer bred repræsentation fra socialområdet og sundhedsområdet i kommunerne.

Sundhedsstyrelsen kan udpege flere medlemmer eller løbende inddrage personer med særlig indsigt inden for et specifikt område for at sikre den nødvendige faglige bredde enten generelt eller i relation til en konkret sag.

TILRETRET